

Aan:
R. Dercksen

In afschrift aan:
Provinciale Staten van Utrecht

DATUM	5-3-2019	DOMEIN	KCK
NUMMER	81E7FF48	REFERENTIE	J.R. Lolkema
UW BRIEF VAN	9-1-2019	DOORKIESNUMMER	+31 30 258 2418
UW NUMMER	81E4E58E	E-MAILADRES	Jan.rienk.lolkema@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	-	ONDERWERP BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE VRAGEN	Regenboogvlag

Geachte heer Dercksen,

Toelichting:

De volgende toelichting werd ter inleiding van schriftelijke vragen ex artikel 47 RvO gegeven door de fractie PVV:

“Afgelopen dinsdag hees u de regenboogvlag als hart onder de riem voor de homogemeenschap naar aanleiding van de Nashville-verklaring. De PVV-fractie ondersteunt dit symbolische gebaar.”

Volgen de schriftelijke vragen en de antwoorden van ons college:

1. Waar was het college met het uitspreken van steun voor de homogemeenschap onder andere;
  - a. Toen in de Al Fitrah moskee homovijandige teksten werden gebezigd?
<https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/kinderen-kunnen-happy-muslim-worden~b5ca22e4/>
  - b. Toen D66 een kandidate op een lokale lijst bleek te hebben gezegd:
“Homoseksualiteit is een zonde in de islam. Dat is voor ons geen discussiepunt (...). Het is een persoonlijke keuze (...).”
“Maar ik kan als voorzitter van de moskee natuurlijk niet zeggen : welkom, uit hier in de moskee gewoon je zonde.”
<https://www.nrc.nl/nieuws/2010/01/16/homoseksualiteit-kan-mij-geen-bal-schelen-maar-het-11838379-a126194>
  - c. Toen in Kanaleneiland een homo in elkaar werd getrapt:
<https://www.rtvutrecht.nl/nieuws/1829441/antihomogeweld-in-kanaleneiland-altijd-problemen-als-ik-in-deze-wijk-ben.html>
  - d. Toen haatsheik, Sheikh Haitham al Haddad in de Luxury zalen in 2016 in Utrecht kwam spreken. Haddad is niet alleen een antisemiet en vrouwenhater hij sprak noemde “de geseling van homoseksualiteit crimineel”.

<https://www.ad.nl/utrecht/omstreden-britse-islamgeleerde-naar-utrecht~a84e1b1d/>
<https://www.independent.co.uk/student/news/thousands-sign-petition-to-stop-anti-gay-scholar-haitham-al-haddad-from-speaking-day-before-national-10066017.html>

- e. Toen hij kwam spreken in 2017 in de Omar al Farouq moskee:
<https://nieuws.tpo.nl/2017/03/05/beruchte-britse-haatimam-haitham-al-haddad-preekt-vanavond-in-utrechtse-kansenwijk/>
- f. Toen islamitische studenten van de Hogeschool in Utrecht lezingen vertoonden van de homofobe Omar Ahmad Suleiman. Hij zei dat homoseksualiteit een "repugant shameless sin" is.
https://twitter.com/prof_dah_vintik/status/705691341561450497
- g. Toen een homo werd weggetreiterd uit Lombok:
<https://www.rtvutrecht.nl/nieuws/279913/speciaal-nummer-voor-gepeste-homos.html>
- h. Toen twee lesbische meiden uit Zuilen werden weggeziekt:
<http://lesbo.blog.nl/binnenland/2009/03/12/weer-lesbisch-stel-weg-uit-utrechtse-wijk-zuilen>
- i. Toen nog een lesbi's stel werd weggepest uit Zuilen:
<https://www.coc.nl/geloof-cultuur/utrecht-lesbisch-stel-weggepest-uit-wijk-zuilen>
- j. Toen een homostel werd weggeterroriseerd:
<https://www.ad.nl/utrecht/weggepest-homostel-klaagt-staat-aan~a7a82359/>
- k. Toen twee homo's in elkaar werden geslagen:
<https://www.rtvutrecht.nl/nieuws/190755/www.rtvutrecht.nl/bvutrecht>

etc. etc.

Antwoord:

Op dinsdag 8 januari werd naar aanleiding van de nationale beroering rond de Nederlandse vertaling van de zogenoemde Nashville-verklaring, *Een gezamenlijke verklaring over Bijbelse seksualiteit*, de regenboogvlag voor het provinciehuis gehesen. De regenboogvlag werd in 1978 ter ere van de 'Gay Freedom Day Parade' in San Fransisco ontworpen door Gilbert Baker en wordt inmiddels internationaal herkend (en erkend) als teken van lesbische en homoseksuele trots. De regenboogvlag is uitgegroeid tot symbool voor seksuele diversiteit (algemeen aangeduid met het acroniem LHBTI (Lesbisch, Homoseksueel, Biseksueel, Transgender, Interseks en anderen)).

In een tweet vanuit het Twitteraccount van de provincie Utrecht werd dit hijsen van de regenboogvlag op 8 januari jl. van het volgende onderschrift voorzien:

"Iedereen doet mee en iedereen doet er toe! Daarom wappert bij ons vandaag de #Regenboogvlag" @ProvUtrecht, 04:38 – 8 januari 2019

Dank voor uw bevestiging dat de PVV-fractie dit symbolische gebaar ondersteunt. Een vlag is een krachtig en veelzijdig communicatiemiddel. Desalniettemin heeft ons college niet de indruk dat we met het hijsen en strijken van vlaggen voor het provinciehuis ieder probleem in de maatschappij kunnen oplossen.

In Nederland lopen we waar het gaat om de veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van LHBTI-inwoners in veel opzichten voor op de mondiale rest. Toch wordt ook in ons land (en in onze provincie) de vrijheid om te zijn wie je wilt zijn nog te vaak beknot door intolerantie en discriminatoire opvattingen. Te vaak ontmoeten LHBTI-ers onbegrip en agressie. Te dikwijls zijn er berichten over bijvoorbeeld het pesten van biseksuelen op de werkvloer en het uitschelden van transgenders in de horeca. Voorvallen

die leiden tot gevoelens van onveiligheid, stress en psychische problemen onder LHBTI-ers en maken dat zij op school, op straat, op het werk, in de zorg, bij de sport en in hun eigen sociale kring niet meer durven uitkomen voor hun identiteit. Ook in de provincie Utrecht. Uw opsomming onder sub a. tot en met k. verwijst in veel gevallen naar nieuwsberichten die dergelijke betreuenswaardige, afkeurenswaardige en - in sommige gevallen - strafbare gedragingen richting de LHBTI-gemeenschap in onze provincie illustreren.

Wanneer haat en discriminatie zich richten op individuen is het recht kraakhelder: dat mag niet en wordt bestraft, zeker als haat en discriminatie zijn vervat in uitingen van geweld. Maar bij meer algemene uitlatingen – zoals bijvoorbeeld de Nederlandse vertaling van de Nashville verklaring of de homovijandige uitlatingen van een imam in zijn preek – is het lastiger de grens van het toelaatbare te vinden. Rond algemene (niet op individuen gerichte) uitlatingen is vaak sprake van botsende grondrechten in wat wel de 'roze driehoek' van de grondwet is genoemd: het rechtsgebied dat wordt gevormd door het discriminatieverbod van artikel 1 Grondwet, de godsdienstvrijheid van artikel 6 Grondwet en de vrijheid van meningsuiting van artikel 7 Grondwet. De Grondwet kent in beginsel geen rangorde van grondrechten. In een liberale democratie mag iedereen een godsdienst belijden, ook al propageert die godsdienst ideeën die ver buiten de maatschappelijke consensus staan en die door velen verwerpelijk worden geacht. Ook voor politieke en artistieke expressie bestaat in onze grondwet terecht een soortgelijke fundamentele vrijheid. Betoogd kan worden dat de vrijheid van meningsuiting het recht om te beledigen omvat. Dat de liberale democratie haar legitimatie ontleent aan de tolerantie ten opzichte van afwijkende gedachten. Of dat zij zichzelf ondergraaft als zij alle burgers dwingt om de maatschappelijke hoofdstroom te eerbiedigen.

Volgens vaste jurisprudentie moet voor de strafbaarheid van een groepsbelediging of een aanzetten tot discriminatie (artikel 137c e.v. Wetboek van Strafrecht) naast het vaststellen van opzet, steeds worden gekeken naar de bewoordingen van de uitlating en de context waarin de uitlating is gedaan. Daarbij dient onder ogen te worden gezien of de gewraakte uitlating een bijdrage kan leveren aan het publieke debat en of de uitlating een uiting is van artistieke, religieuze of politieke expressie. Veelal zal het recht in een concrete casus gevonden moeten worden in een weging van alle omstandigheden van het geval, algemene grenzen zijn in de 'roze driehoek' van (botsende) grondrechten op voorhand lastig te geven. Ons college draagt geen strafrechtelijke verantwoordelijkheid in het kader van de handhaving van de grondwet en het strafrecht. De opsporing en berechting van haatmisdrijven zijn vele malen beter belegd bij instanties die wel zijn toegerust met de juiste wettelijke bevoegdheden, zoals de Nationale Politie, het Openbaar Ministerie en de Rechterlijke macht.

Hoewel het concrete instrumentarium en takenpakket van de provincie Utrecht op het gebied van de bevordering van acceptatie, tolerantie en respect beperkt lijkt, acht ons college het zinnig dat de provincie zich in juli 2018 als elfde provincie aansloot bij het netwerk van Regenboogprovincies. Volgens ons college dient de provincie Utrecht als werkgever en publieke organisatie het goede voorbeeld te geven op het terrein van LHBTI. In het vlaggenprotocol van de provincie Utrecht is opgenomen dat jaarlijks op 11 oktober, internationale Coming Out-dag, in aanvulling op de nationale driekleur en de provincievlag de regenboogvlag in top wordt gehesen. De commissaris van de Koning onderstreept tijdens zijn periodieke gemeentebesoeken het belang van acceptatie van homoseksualiteit en genderdiversiteit. Zo wordt getracht de gemeenten aan te sporen beleidsmatig de veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van LHBTI-inwoners in de provincie Utrecht verder te bevorderen. De gemeenten worden er door de commissaris van de Koning op gewezen dat aansluiting bij het landelijke project Regenboogsteden onderdeel van de aanpak zou kunnen vormen.

Dagelijks wordt voor het provinciehuis te midden van de provincievlag en de Europese vlag de nationale driekleur gehesen, symbool voor de Nederlandse grondwet en de daarin vervatte rechten, waaronder het recht te zijn wie je wilt zijn. Dat op 8 januari jongstleden in aanvulling op de driekleur en de provincievlag ook de regenboogvlag is gehesen, is een keuze geweest van het college in een afweging van de betrokken maatschappelijke belangen en de specifieke omstandigheden van het geval. Het spontane initiatief om als tegenhanger van de in de Nashville verklaring vervatte boodschap de regenboogvlag te hissen vond veel navolging onder overheden en organisaties, waaronder

universiteiten en kerken. De boodschap achter het initiatief – de individuele vrijheid om te zijn wie je wilt zijn, de acceptatie van homoseksualiteit en genderdiversiteit, een inclusieve definitie van liefde – wordt door ons college op alle dagen van het jaar van harte onderschreven. Niet meedoen met het initiatief had gezien de brede navolging de indruk kunnen wekken dat de provincie Utrecht niet een inclusieve samenleving nastreeft. Die indruk wilde ons college in dit geval actief voorkomen.

2. Kunt u in het vervolg wat minder selectief zijn in uw verontwaardiging en in uw blijken van steun? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Dagelijks wordt voor het provinciehuis te midden van de provincievlag en de Europese vlag de nationale driekleur gehesen, symbool voor de Nederlandse grondwet en de daarin vervatte rechten, waaronder het recht te zijn wie je wilt zijn. De provincie Utrecht is 365 dagen per jaar een Regenboogprovincie. Ook op alle dagen waarop aan de Archimedeslaan 6 de regenboogvlag niet is gehesen.

Specifieke symbolische steunbetuigingen door het provinciebestuur, zoals het hijsen van de regenboogvlag op 8 januari jongstleden, zullen ook in de toekomst steeds tot stand komen in een afweging van de betrokken maatschappelijke belangen en de specifieke omstandigheden van het geval. Van een zekere selectie zal qua symbolische steunbetuigingen zodoende ook in de toekomst steeds sprake zijn.

Hoogachtend,
Gedeputeerde staten van Utrecht,

Voorzitter,

Secretaris,

